

ГРАМАТИКА

УДК 811.161.2'37

І. М. Каминін, Л. В. Чурсіна

КОЛОКАЦІЇ З КОМПОНЕНТОМ ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (на матеріалі франкомовних запозичень у сфері моди)

Статтю присвячено дослідженню колокацій з компонентом іншомовного походження в сучасній українській мові, що входять до лексико-семантичної групи “мода”. Виокремлений корпус колокацій проаналізовано в аспекті їхньої структурної типології, характеру синтагматичної сполучуваності з питомими лексичними одиницями, тлумачення семантичних трансформацій у контексті. Здатність запозичених одиниць утворювати колокації на ґрунті мови-реципієнта є ознакою глибокого ступеня їхньої асиміляції на семантичному, словотвірному й синтаксичному рівнях.

Ключові слова: (бінарна) колокація, база, колокат, запозичена лексична одиниця, асиміляція, синтагматична сполучуваність.

Kamynin I., Chursina L. Collocations with a Borrowed Component in Modern Ukrainian (on the material of French borrowings in the sphere of fashion). *The article is devoted to the study of collocations with a foreign origin component in the modern Ukrainian language, which belong to the lexical-semantic group “fashion”. The selected corpus of collocations is analyzed with account of their structural typology, nature of syntagmatic combinability with native and borrowed lexical units, interpretation of their semantic transformations in a context. The ability of borrowed lexical units to form collocations in the recipient language is a feature of a high degree of their assimilation at the semantic, word-forming and syntactic levels.*

Lexical borrowings from the French language in the sphere of fashion function in the syntagmatic environment of both native and other borrowed lexical units in the Ukrainian language and realize contextually dependent non-compositional meanings depending on the function they perform in the collocation structure (base/nod or collocate). The abundance of binary and chain collocations is caused by the level of their semantic and word-forming assimilation. Derivatives formed from the borrowed stems function as components of a large number of binary and multi-component collocation structures. Binary collocations form the basis of multicomponent chain collocations. Specific chain constructions can be considered as analytical loan translations (calques) of foreign origin. A promising direction in the research

of collocations can be the development of theoretical principles and practical recommendations for compiling collocation dictionaries, selection of the lexicographical material. Further study of collocations (with account of the specificity of their meaning, structure and functioning) should also be carried out in the sphere teaching of Ukrainian, both as a native and a foreign language.

Key words: (binary) collocation, base, collocate, borrowed lexical unit, assimilation, syntagmatic combinability.

Вступ

Аналіз колокацій як мовного феномену історично пов'язаний зі становленням і розвитком корпусної лінгвістики, утім їх дослідження є багатоаспектною проблемою. Ці синтагматичні сполучення слів стають предметом вивчення різних галузей лінгвістики, серед яких можна назвати комбінаторну, комп'ютерну, прикладну лінгвістику, когнітивістику, теорію «Смисл ↔ Текст» (І. Мельчук), лексикографію, теорію перекладу, методику викладання іноземних мов тощо. Як засвідчують мовознавчі джерела, вивчення цього мовного пласту має давню історію і триває понад століття. Колокація – сучасний термін, який окремі лінгвісти ототожнюють з поняттям “фразеологічні словосполучення”, проте, на думку більшості науковців, їх не можна вважати ідентичними, незважаючи на деякі спільні риси. Колокації посідають проміжне місце між вільними словосполученнями й фразеологізмами. У деяких наукових працях указується, зокрема, на інтуїтивний характер виокремлення такого типу сполучень слів, що ґрунтується на принципі лінгвістичної здогадки мовознавців через певні асоціації й інтерпретації лексичного матеріалу. Наразі перевагу віддають машинній обробці текстових масивів та автоматизованому відбору колокацій. Сучасні дослідження спираються на вагомі статистичні дані частотності слововживань (лексичної коокурентності) й оцінки достовірності результатів, зроблених у процесі опрацювання цих синтагматичних послідовностей лексичних одиниць (Ягунова, & Пивоварова, 2010). Якщо в наукових розвідках раннього періоду робили акцент на бінарній природі колокацій, то автоматизований підхід дає можливість виокремити ще й багаточленні колокаційні сполучення і, відповідно, стверджувати наявність колокаційних ланцюжків або фразем (термін І. Мельчука), основу яких становлять саме бінарні структури.

Уводячи вперше в науковий обіг поняття колокації, Дж. Р. Фьорз (Firth) мав на меті надати насамперед характеристику мовним

феноменам сполучуваності, що породжує трансформацію значення на синтагматичному рівні. Таким способом дослідник переводить мовний аналіз у русло контексту й робить акцент на контекстуально реалізованому значенні лексеми в словосполученні, здатності продукувати певний прагматичний ефект. Як справедливо зазначає Д. Майафр, «слова, можливо, і мають певне значення в мові, але лише в контексті вони набувають смислу й значущості» (Mayaffre, 2005: 8). Інакше кажучи, колокації перебувають на межі мови й мовлення, їхні окремо взяті компоненти мають фіксацію в лексикографічних джерелах з певним переліком значень, але внаслідок синтагматичного сполучення вони реалізують різні потенційні контекстні відтінки, не відображені в словникових статтях. Колокації є «регулярно відтворюваними конструкціями» (Бобкова, 2014: 42–45) й не викликають труднощів у носіїв мови. Натомість вони є надскладними для опанування тими, хто вивчає мову як іноземну. Неносії, як правило, розуміють колокації в потоці мовлення, проте зіштовхуються зі значними труднощами вживання і відтворення таких бінарних пар у мові, яку вивчають.

У зарубіжній та українській мовознавчій літературі останніх років цій проблематиці присвячено чимало наукових розвідок (Романюк, Кваснюк, & Романишин, 2011; Гладка, 2013; Бобкова, 2014; Левченко, & Лотоцька, 2019). Останнім часом вагомі дослідження цього питання сприяли появі цілої низки словників колокацій, що здебільшого є одномовними. Бінарні колокації із запозиченим компонентом та особливості їх асиміляції і функціонування в мові-реципієнті не були предметом окремого дослідження. Є певною мірою дотичним до зазначеного аспекту науковий доробок польської мовознавиці Еви Бялек (Бялек, 2008: 147–154), яка зіставляє колокаційний прошарок польсько-російських відповідників та вивчає зміни в їхній семантичній будові. Українська дослідниця О. Кадочнікова побіжно розглядає окремі синтагматичні коокуренції запозичених лексичних одиниць з питомими, при цьому автор зосереджує увагу на типології синтаксичного зв'язку (Кадочнікова, 2014). Матеріал її дослідження містить з-поміж інших колокації із запозиченим компонентом французького походження.

Звернімося до публікацій, що з'явилися останнім часом і до тих аспектів вивчення колокацій, яким вони присвячені. Уже йшлося

про те, що поняття колокації згадують кожного разу в роботах, присвячених фразеологізмам. Колокації не є сталими на синтаксичному рівні, проте вони виявляють обов'язкову лексичну сумісність і мають композиційну нерозкладну семантику. Те, що їх особливо виокремлює на тлі інших типів словосполучень, так це: частотність уживання, специфікація значення в контексті, а також комбінаторні обмеження або ж коокурентна вибірковість, тобто ті властивості, що надають їм статусу природно-мовних структур чи готових утворень, що виокремлюються з пам'яті, а не утворюються в мовленні (Tutin, 2013; Бобкова, 2014).

У сучасних роботах досліджують: а) питання про визначення форми підрядного синтаксичного зв'язку в словосполученнях, компонентом яких – головним чи залежним – є запозичені “незмінні” іменники й прикметники (Кадочнікова, 2014); б) доцільність виокремлення консоціації як типу колоструктури, компоненти якої перебувають у тексті у відношеннях, подібних до колокативних, і не мають визначеної синтаксичної позиції (Білик, 2017); в) проблему диференціації між поняттям колігації, що розуміють як відношення між лексичними та граматичними категоріями, і поняттям колокації, визначення якого ґрунтується на відношенні між суто лексико-семантичними категоріями (Гладка, 2013); г) шляхи вдосконалення статистичних методів лінгвістичного аналізу, що узагальнюють сучасні підходи до класифікації колокацій (багатослівних конструкцій), їхньої ідентифікації та видобування з текстів (Романюк, Кваснюк, & Романишин). Низку наукових досліджень присвячено визначенню типології синтаксичного зв'язку між структурними компонентами колокацій (бази / нода й колоката).

У цьому дослідженні ми поставили за мету визначити характер синтагматичної сполучуваності запозичених лексичних одиниць французького походження у сфері моди в сучасній українській мові. Сформульована мета зумовлює вирішення таких завдань: 1) виокремити корпус колокацій із запозиченим франкомовним компонентом (база / колокат); 2) схарактеризувати параметри синтагматичної сполучуваності запозиченого компонента з питомими / іншомовними лексичними одиницями на структурно-семантичному рівні; 3) описати семантичні трансформації запозичених компонентів у складі колокацій на ґрунті мови-реціпієнта.

Методи дослідження

Методи дослідження визначаються окресленою метою, специфікою фактологічного матеріалу дослідження. Основним методом роботи є описовий, що передбачає спостереження, систематизацію й узагальнення; до аналізу залучаються методи компонентного аналізу та аналізу словникових дефініцій, що дають змогу з'ясувати особливості значення і семантичної структури досліджуваних лексичних одиниць; елементи контекстуального аналізу для з'ясування функціональної специфіки колокацій з іншомовним компонентом.

Виклад основного матеріалу

У фокусі нашого дослідження перебувають лексеми французького походження, що були запозичені українською мовою в різні періоди її розвитку. У цьому пласті вирізняються лексеми, що належать до лексико-семантичної групи “мода”. Оскільки Франція вважається законодавицею моди, то певний відсоток цієї лексики становлять саме лексеми французького походження. Привертає увагу специфіка їхньої сполучуваності на синтагматичному рівні з питомими українськими лексичними одиницями й, імовірно, лексемами іншомовного походження, що були запозичені з інших іноземних мов та усталилися у вжитку на українськомовному ґрунті. Серед цих запозичених слів виокремлюється низка невідмінюваних іменників, основа яких закінчується на нетиповий для української мови наголошений голосний -о, -е/є: *жабо, декольте, гофре, плісе, кутюр'є, прет-а-порте* та ін. Ці лексеми зберігають свою “іншомовність” завдяки фонетико-графічним особливостям і є дещо відособленими стосовно лексичної сполучуваності й словотвірної активності, тобто проявляють нульову або низьку валентність як зовнішню, так і внутрішню у творенні похідних та сполучуваності з питомою лексикою (Каминін, & Чурсіна, 2018: 161–162).

У мові-джерелі колокація *Haute Couture* позначає ‘спільноту відомих кутюр'є, які створюють моду’. Ця бінарна колокація була запозичена з французької мови в українську як шляхом перекладацької кальки *Висока мода* (зі збереженням написання з великої літери), так і транслітерації *от кутюр / от-кутюр*. В українській мові лексична одиниця *от кутюр* входить у численні словосполучення як залежний компонент, втрачаючи при цьому первісне значення ‘спільнота

відомих кутюр'є, що створюють моду' й набуваючи іншого трансформованого значення 'вишуканий / модний'. У низці бінарних колокацій *от кутюр* може функціонувати як залежний компонент (колокат). Як структурний елемент колокативної одиниці *от кутюр* реалізує значення 'стильний/ дорогий' одяг, взуття та інші речі високої якості: *одяг от-кутюр, сукня от-кутюр, спідниця от-кутюр, взуття "от кутюр"*. Цей колокат надає колокації додаткового змісту, а саме: 'брендові речі, взуття, одяг індивідуального пошиву, під індивідуальне замовлення, не масове', 'ексклюзивність', оскільки вони є авторськими, тобто 'від відомого дизайнера'; мають практичну й естетичну цінність. І тільки в незначній кількості спеціалізованих контекстів передається значення 'дизайнерський' / 'від відомого кутюр'є. Пор.: *магазини з колекціями від кутюр, мода от-кутюр, дефіле от-кутюр* тощо. З аналізу вживання таких словосполучень випливає, що відтворена шляхом транслітерації запозичена одиниця *от-кутюр* (франц. *haute couture*) характеризується фонематичною й орфографічною варіативністю в слововживанні. На структурному рівні це запозичення асимілюється як прикладка до іменника й виконує функцію означення. Вислів "від кутюр" містить елемент дослівного "хибного" перекладу з російської мови "от кутюр", де "от" сприймається як прийменник. Тут спостерігаємо вплив народної етимології, унаслідок чого відбулося переосмислення і запозичена одиниця "от" (франц. "haute" у значенні 'високий') сприймається як питомий український прийменник. У словнику моди спостерігаємо тенденцію, коли колокативна номінація, що первісно мала термінологічний характер, проникає в середовище загальноновживаної мови й актуалізує нові контекстуальні значення, відмінні від усталених: *паска від кутюр* (авторська випічка), *зачіска від кутюр* тощо. Уважаємо, що *зачіска від кутюр* може бути й калькою франкомовної колокації *coiffure haute couture*. Як бачимо, чужорідна запозичена колокація *от кутюр / від кутюр* сприймається в українській мові як структурно спрощена лексична одиниця прийменникового типу і є фонетичною калькою, що втратила семантичний зв'язок зі своїм прототипом у мові-джерелі.

У певних контекстах для роз'яснення незрозумілого іншомовного вислову вдаються до перифрастичного контекстного тлумачення, завдяки якому іншомовна колокаційна модель може бути відтворена засобами мови-реципієнта: «Високою модою чи "от кутюр" називають

високої якості кравецьке мистецтво» (СУМ online). Вибудовується такий трансформаційний ланцюжок колокаційного входження: «Haute Couture» (дослівно “швацьке і / або кравецьке мистецтво високої якості”) → транслітерація *от кутюр* (*от-кутюр*) → перекладна калька *Висока мода*. Хоча за нормами правопису української мови рекомендовано писати запозичену колокаційну словосполуку через дефіс, цієї норми не завжди дотримуються, що сприяє появі на ґрунті мови-реципієнта антоніміїно-синоніміїних рядів: висока мода – от кутюр / от-кутюр/ від кутюр – fashion мода / fashion-мода / фешн мода / фешн-мода (з англ. fashion, мода) – альта мода / альта-мода (з італ. alta moda, італійський варіант Haute Couture) – масова мода (україномовна антоніміїна колокаційна модель). До цього ряду ще можна додати колокаційну словосполуку з компонентами французького походження *мода прет-а-порте*, що є результатом транскодування відповідної французької синтагматичної словосполуки *prêt-à-porter* (дослівно “готове для носіння”), тобто одяг, що виготовляється за моделями відомих кутюр’є для масового виробництва в стандартних розмірах і подальшого продажу в мережі магазинів одягу. Синтагматичний ланцюжок *прет-а-порте де люкс*, що зберігає в українській мові чужомовне графічне написання, означає ‘модний бренд, з серійною обмеженою кількістю випущених моделей одягу від відомого дизайнера’. Припускаємо думки, що колокації, що утворюються на українському мовному ґрунті шляхом калькування, дають поштовх до творення питомої колокаційної моделі в ході тлумачення поняття іншомовного терміна: пор.: франц. *collection prêt-à-porter* і укр. *бюджетна колекція одягу*. Яскравим прикладом колокації-кальки може бути легендарна *маленька чорна сукня* [від Коко Шанель] (франц. *petite robe noire*), яка, на думку законодавців моди, має бути “предметом номер один в сучасному гардеробі кожної жінки”.

Порівняно з нещодавно запозиченою одиницею *от кутюр*, інше французьке запозичення *мода* є давнім й асимільованим на всіх рівнях, уключаючи словотвірний. Ця лексема входить до численних дієслівних колокацій: *бути в моді, відставати від моди, ввійти в моду, вийти з моди, повернутися в моду, випасти з моди* та ін. Як бачимо, окремі із цих колокацій вступають у синоніміїно-антоніміїні зв’язки. Спостережено прислівникову трикомпонентну колокаційну модель:

за останньою модою, що може розширюватися до чотирикомпонентної моделі: *зодягатися за останньою модою*.

Іменник *мода* виступає колокатом у низці дво- й трикомпонентних колокацій у контекстах фахового спрямування, що можуть містити епоніми: *індустрія моди, Будинок моди, Тиждень моди, Тиждень високої моди, Будинок високої моди Крістіан Діор, Будинок моди Christian Dior* тощо. Відіменниковий дериват *модний* входить до низки бінарних колокацій (*модний показ, модний бутік*) і навіть трикомпонентної колокаційної структури (*Модний дім Діор. Український модний дім* та ін.). Запозичена лексема, як і питома, може ставати компонентом колокації, що належить до лексики зниженого реєстру з пейоративним компонентом, або навпаки – до лексики пишномовного стилю: *модні ганчірки, модні шати*. До побутово-розмовного мовлення можна віднести перекладацьку кальку-колокацію *останній крик моди* (від франц. *dernier cri de la mode*).

Бінарні колокації із запозиченим компонентом можуть ускладнювати свою структуру шляхом модифікації одного з компонентів іншим іншомовним компонентом: *випасти з [модних] трендів, бути в [сучасному / актуальному] тренді, модно вдягаться* тощо. Утворення колокацій з нещодавніми запозиченнями з інших мов, як свідчить ілюстративний матеріал, також поширене. Наприклад, запозичена лексема англійського походження *бренд* є базою колокації, у якій колокатом виступає прикметниковий дериват *модний*, утворений від запозиченої основи французького походження *мода*: *модний бренд* (для порівняння: франц. *marque de mode*; англ. *fashion brand*).

Останнім часом широко поширився у вжитку прикметниковий дериват із запозиченою основою *кутюрний* (від франц. *couture*), який увіходить до низки бінарних колокацій, утворених на ґрунті мови-реципієнта: *кутюрна колекція, кутюрна вишивка, кутюрний одяг, кутюрні сукні [від бренду Dior], кутюрні спідниці, кутюрні шати (речі), кутюрні вироби* та ін. У мовознавчих доробках окремі дослідники звертають увагу на той факт, що лексема *кутюрний* заміщує іншу запозичену лексему, яка також виконувала на синтагматичному рівні функцію колоката в бінарному сполученні: *дизайнерський*. Здійснюємо семантичне розмежування цих синонімічних термінів-варіантів. Запозичена одиниця *дизайнерський* (авторський / ексклюзивний / унікальний / одиничний) слугує здебільшого на позначення предметів

декору, оздоблення, прикрас, навіть меблів, а не тільки одягу. Натомість дериват із запозиченою основою *кутюрний* утворює синтагматичні ланцюги з іменниками на позначення предметів одягу, що наближає його за значенням до етимону в мові-джерелі *couture* “шитво” (від дієслова *coudre* “шити”).

Як показує аналіз фактологічного матеріалу, давні запозичення з глибоким рівнем асиміляції утворюють значну кількість колокаційних моделей і є поширеними лексичними одиницями в мовленні. Запозичена лексема *костюм* (від франц. *costume*) входить як колокаційна база до таких найменувань предметів одягу: *жіночий / чоловічий брючний костюм*; *жіночий / чоловічий діловий костюм / офіційний костюм* (виріб класичного крою); *англійський костюм* (виріб вишуканого, лаконічного крою); *жіночий / чоловічий костюм двійка / трійка* (жіноче або чоловіче вбрання, до якого входять два елементи); *піджачний костюм* (верхнє чоловіче вбрання, до якого входить піджак); *вихідний костюм, робочий костюм; рятувальний костюм, водолазний костюм, спортивний костюм, лижний костюм* (одяг спеціального призначення). Серед усього загалу найменувань з колокаційною базою *костюм* виділяються ланцюжкові колокації: *костюм Шанель, костюм у стилі Коко Шанель* та прийменникові колокації *в костюмі Адама, у костюмі Єви*.

Розглянемо характер колокаційної сполучуваності французьких запозичень, що закінчуються на специфічний наголошений голосний. Запозичена лексема *жабо* походить від франц. *jabot* (дослівно “пташине воло”) й первісно позначало елемент декоративного оздоблення чоловічого одягу: ‘мереживна нашивка навколо коміра чи на грудях чоловічої сорочки’. Наразі лексема *жабо* вживається на позначення елементів жіночого й дитячого одягу та виступає як база (*французьке жабо, високе жабо, мереживне жабо*), так і колокат у бінарних сполуках (*комір жабо, краватка жабо*). У структурному плані цікавими є ці ланцюжкові колокації, у яких іменник є прикладкою й виконує функцію означення: пор. франц. *col jabot, cravatte jabot*. Імовірно, є підстави розглядати ці бінарні сполуки як перекладацькі кальки з французької мови. Запозичена лексема *жабо* входить також до структури дієслівної колокації: *носити жабо*.

Запозичена лексема *декольте* походить від французького дієприкметника *décolleté* й має в українській мові значення ‘елемент

відкритого жіночого вбрання з оголеними шиєю, частиною грудей, спини і плечей' (СУМ online). Ця лексема входить до ряду іменникових та дієслівних колокацій як база й колокат бінарної або трикомпонентної сполуки: *глибоке декольте, відверте декольте, широке декольте, вузьке декольте, тісне декольте, зона декольте, сукня декольте, трикутник декольте, носити декольте, приховати / прикрити зону декольте*.

Як і лексема *декольте*, запозичені лексеми французького походження *гофре, плісе* є дієприкметниками в мові-джерелі (франц. *gaufre, plissé*), асимільовані як іменники в українській мові. У колокаційних моделях вони виступають колокатом: *сукня гофре, спідниця гофре, кюлоти гофре* (фасон модних жіночих брюк). У структурному плані цікавою видається колокація із синтаксичним зв'язком прилягання аналітичного типу, що розширює рамки питомої колокації: *вечірня сукня, вечірня сукня плісе-гофре* – термін, що належить до професійної лексики індустрії високої моди.

Висновки

Франкомовні запозичені лексичні одиниці у сфері моди функціонують у синтагматичному оточенні як питомих одиниць, так й інших іншомовних запозичених одиниць на українському мовному ґрунті та реалізують контекстно зумовлені значення некомпозиційного характеру залежно від виконуваної функції в колокаційній структурі (база чи колокат). Поширеність бінарних і ланцюжкових колокацій пов'язана з рівнем їхньої семантичної та словотвірної асимільованості. Деривати, утворені від запозичених основ, входять до більшої кількості бінарних і багатокомпонентних колокаційних структур. Основу багатокомпонентних ланцюжкових колокацій становлять бінарні колокації. Окремі ланцюжкові конструкції можна розглядати як аналітичні кальковані конструкції іншомовного походження.

Перспективним напрямом дослідження може бути розробка теоретичних засад і практичних рекомендацій з укладання словників колокацій. Подальший аналіз колокацій варто здійснювати також з урахуванням особливостей їхнього значення, структури й функціонування, а також особливостей в аспекті викладання української мови як рідної, так й іноземної.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білик, К. А. (2017). Консонсоціація як тип коло структури. *Мовні і концептуальні картини світу*, 59, 27–34.
2. Бобкова, Т. В. (2014). Концепція колокації: корпусний підхід. *Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту*. Серія «Філологія», 10 (2), 42–45.
3. Бялек, Э. (2008). Коллокации и заимствования: русско-польский сопоставительный анализ. *Studia Rossica Posnaniensia*, XXXIV, 147–154.
4. Гладка, В. А. (2013). Структурно-синтаксичний підхід у вивченні колокацій (на матеріалі французької мови). *Наук. зап. нац. ун-ту «Острозька академія»*. Серія «Філологічна», 39, 16–20.
5. Кадочнікова, О. (2014). Синтаксичний зв'язок незмінних іменників та прикметників. *Українське мовознавство*, 1 (44), 59–68.
6. Каминін, І. М., & Чурсіна, Л. В. (2018). Асиміляція англо- та франкомовних запозичень на семантичному та словотвірному рівнях у сучасній українській літературній мові. *Лінгвістичні дослідження*, 47, 147–154. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1204177>.
7. Левченко, О., & Лотоцька, Н. (2019). Розмежування понять фразеологізм та колокації в сучасному мовознавстві (на матеріалі корпусу текстів Р. Іваничука). *Наук. вісн. Східноєвроп. ун-ту імені Лесі Українки*. Серія «Філологічні науки», 10, 192–199.
8. Романюк, А., Кваснюк, Г., & Романишин, М. (2011). Розпізнавання багатослівних конструкцій. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Комп'ютерні системи проектування. Теорія і практика, 711, 158–165.
9. *Словник української мови online*. Узято з <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0>.
10. Ягунова, Е. В., & Пивоварова, Л. М. (2010). Природа колокацій в руском языкe. Опыт автоматического извлечения и классификации на материале новостных текстов. *Научно-техническая информация*. Серія 1, 6, 3–40.
11. *Dictionnaire Hachette*. (2007). Paris: Hachette Livre.
12. Firth, J. R. (1957). *Papers in Linguistics 1934–1951*. London: Oxford University Press.
13. Mayaffre, D. (2005). Rôle et place du corpus en linguistique. Réflexions introductives. *Pascal Vergely. Actes du colloque JETOU'2005* (pp. 5–17). Toulouse: Université de Toulouse-Le Mirail. DOI: hal-00553742.
14. Mel'čuk, I. A. (2003). Collocation dans le dictionnaire. In Szende, Th. (Рéd.). *Les écarts culturels dans les dictionnaires bilingues* (pp. 19–64). Paris: Honoré Champion.
15. Tutin, A. (2013) Les collocations lexicales: une relation essentiellement binaire définie par la relation prédicat-argument. *Langages, Armand Collin (Larousse jusqu'en 2003) Vers une extension du domaine de la phraséologie*, 1 (189), 47–63. <https://doi.org/10.3917/lang.189.0047>.

REFERENCES

1. Bilyk, K. A. (2017). Konsonsoctsiatsiia yak typ kolo struktury [Consoctiation as a type of collocation]. *Movni i kontseptualni kartyny svitu – Linguistic and conceptual world views*, 59, 27–34 [in Ukrainian].
2. Bobkova, T. V. (2014). Kontseptsiia kolokatsii: korpusnyi pidkhyd [Conception of collocation: corpus-based approach]. *Nauk. visn. Mizh-nar. humanit. un-tu*. Seriiia «Filolohiia» – *Scientific messenger of International humanitarian university*. Series «Philology», 10 (2), 42–45 [in Ukrainian].
3. Bialek, E. (2008). Kollokatsii i zaimstvovaniia: rusko-polskii sopostavitelnyi analiz [Collocation and loanwords: a Russian-Polish confrontative analysis]. *Studia Rossica Posnaniensia*, XXXIV, 147–154 [in Russian].
4. Hladka, V. A. (2013). Strukturno-syntaksychnyi pidkhyd u vyvchenni kolokat-sii (na materiali frantsuzkoi movy) [Structural-syntactic approach in learning collocations (on the material of the French language)]. *Nauk. zap. nats. un-tu «Ostrozka akademiia»*. Ser-riia «Filolohichna» – *Scientific Proceedings of Ostroh Academy National University*. Philology

- Series, 39, 16–20 [in Ukrainian]. 5. **Kadochnikova, O.** (2014). Syntaksychnyi zviazok nezminnykh imennykh ta prykmetnykh [Syntactic connection of the unchanging nouns and adjectives]. *Ukrainske movoznavstvo – Ukrainian Linguistics*, 1 (44), 59–68 [in Ukrainian].
6. **Kamyuin, I. M.**, & Chursina, L. V. (2018). Asymiliatsiia anhlo- ta frankomovnykh zapozychen na semantychnomu ta slovotvirnomu rivniakh u suchasniï ukrainiï literaturniï movi [Assimilation of English and French borrowings on the semantic and wordbuilding levels in Modern Ukrainian Literary language]. *Linhvistychni doslidzhennia – Linguistic Studies*, 47, 147–154. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1204177> [in Ukrainian].
7. **Levchenko, O.**, & Lototska, N. (2019). Rozmezhuвання poniat frazeolohizm ta kolokatsiia v suchasnomu movoznavstvi (na materiali korpusu tekstiv R. Ivanychuka) [Distinction Between Idiom and Collocation in the Modern Linguistics (Based on the R. Ivanychuk's Corpus Text)]. *Nauk. visn. Skhidnoievrop. un-tu imeni Lesi Ukrainky. Seriiia «Filolohichni nauky» – Lesya Ukrainka Eastern European National University Scientific Bulletin. Philological Sciences Series*, 10, 192–199 [in Ukrainian].
8. **Romaniuk, A.**, Kvasniuk, H., & Romanyshyn, M. (2011). Rozpiznavannia bahatoslivnykh konstruksii [Identification of multiword expressions]. *Visn. Nats. un-tu «Lvivska politehnika». Kompiuterni systemy proektuvannia. Teoriia i praktyka – Academic Journal of Lviv Polytechnic. Computer design systems. Theory and practice*, 711, 158–165 [in Ukrainian].
9. **Slovnyk ukrainskoi movy online** [Dictionary of Ukrainian Language online] Retrieved from <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0> [in Ukrainian].
10. **Yagunova, E. V.**, & Pivovarova, L. M. (2010). Priroda kollokatsii v russkom yazyke. Opyt avtomaticheskogo izvlecheniia i klassifikatsii na materiale novostnykh tekstov [The nature of collocations in the Russian language. The experience of automatic retrieval and classification on the material of news texts]. *Nauchno-texnicheskaya informatsiia. Seriya 1 – Scientific and technical information. Series 1*, 6, 3–40 [in Russian].
11. **Dictionnaire Hachette.** (2007). Paris: Hachette Livre [in French].
12. **Firth, J. R.** (1957). *Papers in Linguistics 1934–1951*. London: Oxford University Press [in English].
13. **Mayaffre, D.** (2005). Rôle et place du corpus en linguistique. Réflexions introductives. Pascale Vergely [Role and place of the corpus in linguistics. Introductory thoughts. Pascale Vergely]. *Actes du colloque JETOU'2005 – Proceedings of the JETOU'2005 conference* (pp. 5–17). Toulouse: Université de Toulouse-Le Mirail. DOI: hal-00553742 [in French].
14. **Melčuk, I. A.** (2003). Collocation dans le dictionnaire [Collocation in Dictionary]. In Szende, Th. (Réd.). *Les écarts culturels dans les dictionnaires bilingues Collocation in Dictionary – Cultural differences in bilingual dictionaries* (pp. 19–64). Paris: Honoré Champion [in French].
15. **Tutin, A.** (2013). Les collocations lexicales: une relation essentiellement binaire définie par la relation prédicat-argument [Vers une extension du domaine de la phraséologie Lexical collocations: an essentially binary relation defined by the predicate-argument relation]. *Langages, Armand Collin (Larousse jusqu'en 2003). Towards an extension of the field of phraseology*, 1 (189), 47–63. <https://doi.org/10.3917/lang.189.0047> [in French].

Каминін Ігор Миколайович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; вул. Валентинівська, 2, м. Харків, 61168, Україна.

Tel.: +38-050-910-18-93

E-mail: igor_stone@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-8498-9578>

Katynin Ihor Mykolaiovych – Candidate of Philological Sciences (Ph.D.), Docent, Associate Professor at the Department of English Philology, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; 2 Valentynivska Str., Kharkiv, 61168, Ukraine.

Чурсіна Людмила Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської і романської філології, ХГУ «Народна українська академія»; вул. Лермонтівська, 27, м. Харків, 61024, Україна.

Tel.: +38-099-521-99-01

E-mail: lchursina592016@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-5403-2786>

Chursina Liudmyla Vasylivna – Candidate of Philological Sciences (Ph.D.), Docent, Associate Professor at the Department of Germanic and Romance Philology, Kharkiv University of Humanities “People’s Ukrainian Academy”; 27 Lermontivska Str., Kharkiv, 61024, Ukraine.

Надійшла до редакції 23 березня 2021 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Каминін І. М., Чурсіна Л. В. Колокації з компонентом іншомовного походження в сучасній українській мові (на матеріалі франкомовних запозичень у сфері моди). *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди*. Харків, 2021. Вип. 54. Ч. II. С. 32–44. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.54.2.04>

АРА: Каминін, І. М., & Чурсіна, Л. В. (2021). Колокації з компонентом іншомовного походження в сучасній українській мові (на матеріалі франкомовних запозичень у сфері моди). *Лінгвістичні дослідження*, 54 (II), 32–44. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.54.2.04>